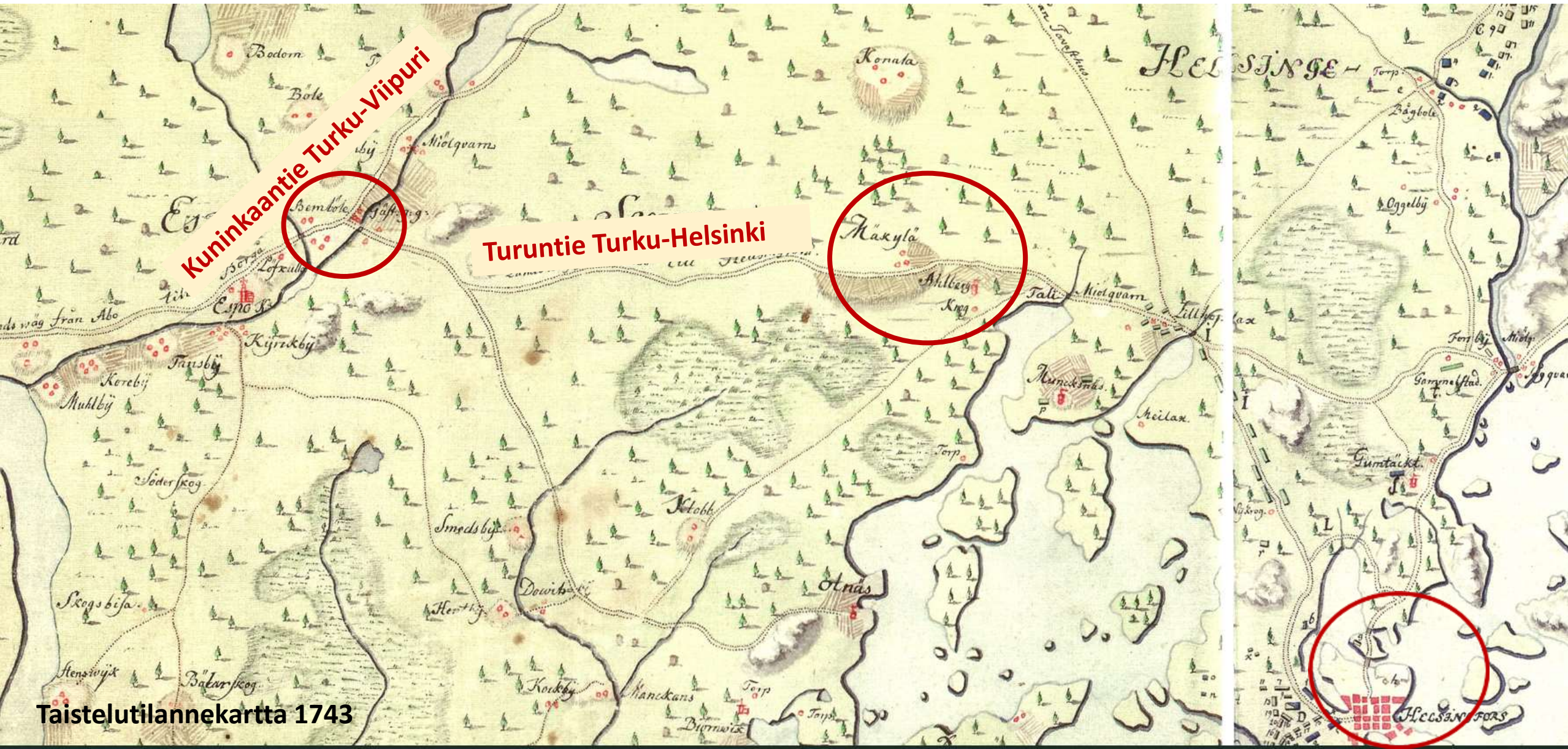

Gransin kievari 200 vuotta

Espoossa vanhastaan kaksi valtatiettä

Leppävaaran tieolot 1700-luvulla

Teiden rakentaminen ja kunnossapito

- Maanomistajien vastuulla
- Riitoja käräjillä

Maantiet

- 10 kyynärän (6 m) leveät
- Ojitettu, ajettu hiekkaa
- Tien reunasta kaadettu puustoa, jotta tie kuivaisi

Kirkko- ja myllytiet 3 m

- Huonossa kunnossa

Kuva Markku Salmi, Lese

Leppävaaran kolme krouvia 1752

Kilon krouvi

Vanhin krouvi

- Kilon kartanon torppa
- Krouvi mainittu jo 1704
- Sijainnut alun perin maantien eteläpuolella talvitien risteyksessä
- Torpassa on toiminut myös ensimmäinen maakauppa
 - Perustettu 1883?

Suomen kievarilaitos

Kestikievarit syntyivät hallinnon ja postin tarpeisiin

- Tarjosivat kestitystä ja kyytiä
- Kievari piti löytyä 2 peninkulman (20 km) välein
 - Hollikyydin hoitivat kievarin lukuun lähiseudun talonpojat
 - Puupyöräisillä, kovilla käreillä
- 1600-luvulta alkaen muutkin saivat käyttää kievareita maksua vastaan

Suomen kestikievarilaitos

Kievareita ohjasi tiukka sääntely

- Kievarin vieraskirjat vietiin kuukausittain maaherralle
 - Saapumis- ja lähtöajat
 - Valitukset kestityksestä ja kyydistä
- Yhtenäinen hinnasto
 - Tarjolla arkiruokaa matkustajalle
 - Viinaa ja olutta
 - Yösiat matkustajalle ja hevoselle
- Kievarilla oli velvollisuus järjestää hollikyyti seuraavaan kievariin
 - Hevoset ja kuskit lähitaloista

Ateria (arkiruoka)	1,00 mk
Kuppi kahvia	0,25 mk
Kananmuna	0,25 mk
Litra maitoa	0,25 mk
Kilo ruisleipää	0,55 mk
Kilo voita	3,50 mk
Yösija/hlö	1,25 mk
Uunin lämmitys	0,30 mk
Steariinynttilä	0,20 mk
Hevoson talliyö	0,55 mk
Kauroja, 5 litraa	0,75 mk
Heiniä, 10 kiloa	1,50 mk
Kärrijen voitelu	0,30 mk
Pienten kärrijen voitelu	0,20 mk

Rahan arvo 1 mk = 4,5 €, 2014

Espoon kestikievarit

**Kuninkaantiellä oli 20 kievaria,
joista yksi oli Espoossa**

- **1700-luvulla kievari oli Bembölessä**
 - Siirtyi Bembölestä Glimsiin
- **Viaporin rakennusurakka ja Helsingin kasvu lisäsivät matkustusta Turuntietä Helsinkiin**
- **1822 Kilo sai kestikievarin oikeudet**
 - Kilon kievari perustettiin Kilon krouviin
- **1832 Valmistui uusi Gransin kievari**

Kuva EKM

Kuva EKM

Gransin kestikievarin vieraita ja isäntiä

**Kievarirakennus valmistui
asumattomalle Gransinmäelle**

- Päärakennus 9 m x 30 m
- Hirsirunko, punamullattu pystylaudoitettu vuoraus
- Aumakatto, olkea tai tuohta, myöhemmin paanu- ja tiilikatto
- 21 hevosen talli ja vaunuliiteri
- Navetta, aittoja, talousrakennuksia...

Gransin kestikievarin toiminta

Vuodessa 4 000 vierasta

- **Virkamiehiä ja upseereita**
 - Cronstedt, Armfelt, Aminoff...
- **Kievarinpito kilpailutettiin**
 - Viktor Ek vanh. 1883-85
 - Johanna Klärich 1885-1887
 - Korvaus 200 mk + asiakasmaksut
- **Kyyditykset kilpailutettiin**
 - Viktor Ek nuor., korvaus 500 mk
- **Grans toimi kievarina 60 vuotta**
- **Kestikievarioikeudet siirtyivät takaisin Glimsiin 1891**

Gransin kestikievari asuntoina

Kievarin myöhemmät vaiheet

- Talossa toimi pienten lasten koulu
- Kilon työväen asuinkäytössä 1912-
 - 1920-luvulla talo remontoitiin ja huonejako uusittiin kokonaan
 - Neljän perheen asunnoiksi, kussakin oli kamari, keittiö ja alkovi
 - Ulkovessat, vesi kannossa
 - Yhteinen sauna
- 1980-luvulla talo testamentattiin SLC:lle
- Nykyinen omistaja on Toivo Group Oy

Kuva EKM

Kuva EKM

Gransin kestikievari asuntoina

**Kasvimaita
Göta Lindholmin
Leikkimökki
1973**

Gransin kestikievari asuntoina

**Martta Riihimäen ja
Hulda Tjäderhanen
keittiönurkkaus
1973**

Gransin kestikievari asuntoina

Elvi Gyllströmin ja
Artur Gyllströmin
kamari
1973

Kuva Knüpfer-Öhman, EKM

Gransin kestikievari asuntoina

Elvi Gyllströmin ja
Artur Gyllströmin
kamari
1973

Kuva Knüpfer-Öhman, EKM

Gransin kestikievari asuntoina

Elvi Gyllströmin ja
Artur Gyllströmin
kamari
1973

Kuva Knüpfer-Öhman, EKM

Gransin kestikievari asuntoina

Elvi Gylsströmin ja
Artur Gyllströmin
keittiö
1973

Kuva Knüpfer-Öhman, EKM

Gransin kestikievari asuntoina

Saunan löylyhuone

Kuva Knüpfer-Öhman, EKM

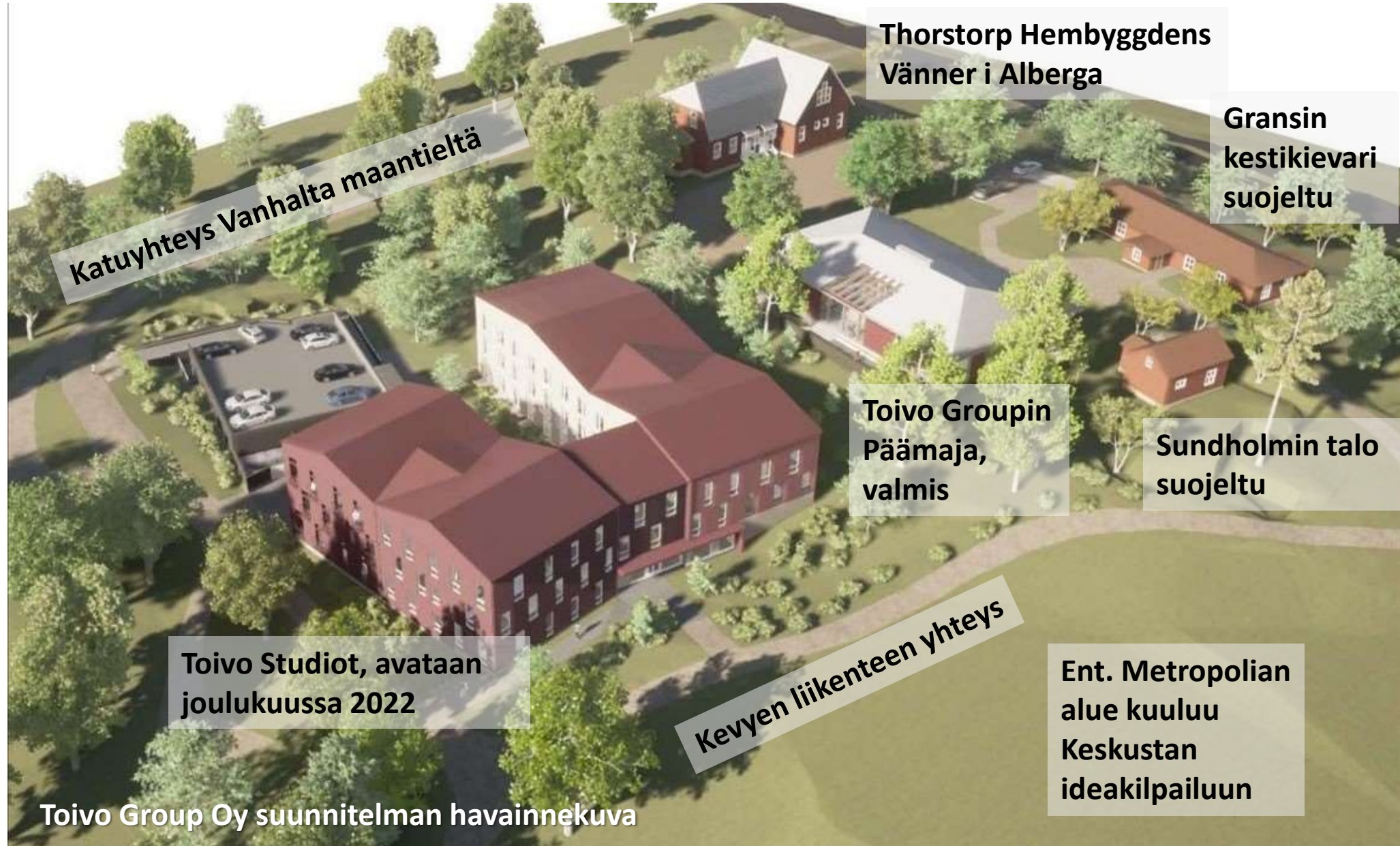
Gransin kestikievari asuntoina

Saunan muuripata

Gransin kestikievarin tulevaisuus?

Kievari on
siirtynyt
Toivo Group
Oy:lle

Toivo Group Oy suunnitelman havainnekuva